

दिव्यांग (अपंग) व्यक्तींना अपंगत्व प्रमाणपत्र
देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अप्रवि-२०१८/प्र.क्र.१४३/आरोग्य-६
गो.ते. रुग्णालय आवार,
१० मजला, नवीन मंत्रालय, मुंबई -०१
तारीख: ६ ऑगस्ट, २०१८

वाचा :-

- १) शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक: अप्रवि-२०१२/प्र.क्र.२९७/आरोग्य-६,
दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०१२
- २) Cabinet Secretariat (DBT Mission), Govt of India, Office Memorandum, Dated
19.12.2017
- ३) Unique Identification Authority of India (UIDAI), Govt of India, Circular
No. 23011/Gen/2014/Legal-UIDAI, Dated 24.10.2017

प्रस्तावना :-

राज्यात SADM (Software Assessment of Disability Maharashtra) या संगणक प्रणालीद्वारा अपंगत्व प्रमाणपत्रे सन २०१२ पासून वितरित करण्यात येत आहेत. दिव्यांग व्यक्तींना अपंगत्व प्रमाणपत्रासाठी जिल्ह्याचा रहिवाशी असल्याचा पुरावा म्हणून अन्य पुराव्यासोबत आधार ओळखपत्र सादर करणे संदर्भाधिन शासन निर्णयानुसार बंधनकारक आहे. केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन क्र.२ व ३ अन्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनास अनुसरून दिव्यांग व्यक्तींना अपंगत्व प्रमाणपत्र मिळणे सुलभ व्हावे याकरीता दिव्यांग व्यक्तींना अर्जासोबत जिल्ह्याचे रहिवाशी असल्याचा पुरावा म्हणून सादर करावयाच्या पुराव्याच्या बाबीमध्ये सुधारणा करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:

दिव्यांग व्यक्तींना अपंगत्व प्रमाणपत्रासाठी जिल्ह्याचा रहिवाशी असल्याचा पुरावा म्हणून मतदार ओळखपत्र/वाहन चालविण्याचा परवाना/बँक पास बुक/पॅनकार्ड/पारपत्र/टेलिफोन किंवा विद्युत देयक/ग्राम पंचायत, नगरपालिका, महानगरपालिका, छावणी मंडळाने दिलेले रहिवाशी प्रमाणपत्र/निवासी अपंग विद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी संस्थेने दिलेले रहिवाशी प्रमाणपत्र तसेच आधार ओळखपत्राची सत्यप्रत सादर करणे बंधनकारक राहिल, अशी अट संदर्भाधिन शासन निर्णयातील परिच्छेद ब (३) मध्ये विहित केली आहे.

२. तथापि, केंद्र शासनाने संदर्भाधिन क्र. २ व ३ अन्वये दिलेल्या मागदर्शक सूचना विचारात घेऊन दिव्यांग व्यक्तींना अपंगत्व प्रमाणपत्र मिळणे सुलभ व्हावे याकरीता दिव्यांग व्यक्तींना अपंगत्व प्रमाणपत्रासाठी जिल्ह्याचा रहिवाशी असल्याचा पुरावा म्हणून अन्य पुराव्यासोबत आधार ओळखपत्र सादर करणे बंधनकारक करण्याची संदर्भाधिन दिनांक ६.१०.२०१२ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ब (३) मधील ही अट या आदेशाद्वारे वगळण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०८०६११५०३०४११७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु.नि.गाडगे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. मंत्री, आरोग्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री, आरोग्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. मंत्री, (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा.राज्यमंत्री, (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ८) अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-०१
- १०) प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई-०१
- ११) प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
- १३) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान
- १४) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १५) अतिरीक्त आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालीका, मुंबई

- १६) आयुक्त, महानगरपालीका (सर्व)
- १७) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १८) संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
- १९) संचालक, वैद्यकिय शिक्षण विभाग, बृहन्मुंबई महानगरपालीका, मुंबई -०१
- २०) संचालक, वैद्यकिय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई
- २१) जिल्हा शल्यचिकित्सक (सर्व)
- २२) जिल्हा आरोग्य अधिकारी (सर्व)
- २३) सहसंचालक/ उपसंचालक, आरोग्य सेवा परिमंडळे (सर्व)
- २४) अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकिय महाविद्यालये व रुग्णालये (सर्व)
- २५) अधिष्ठाता, वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय (सर्व संबंधित रुग्णालये)
- २६) सह सचिव / उप सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २७) निवड नस्ती (आरोग्य-६)